

træffe den Ordning, at Afgjørelsen af, om et Vandløb skal indbrages under Amtsrådets Tilsyn, bør først selvstændigt bero paa, om Amtsrådet finder det rigtigt, men at der, hvis Amtsrådet skulde forsømme at optage et saadant Vandløb under sit Tilsyn, stod en Dei aaben saavel for Sogneraabene som for de Private til at faae afgjort, om ikke Vandløbet burde underkastes Amtsrådets Tilsyn, og her finder jeg, at det var ganske naturligt, at man lod Vandvæsenkommissionerne afgjøre saadanne Tvivlsmaal. Jeg skal hermed slutte. Der kunde, som sagt, være en og anden Enkeltighed i Lovforslaget, hvortil jeg kunde have Et og Andet at bemærke; men jeg finder det ikke rigtigt at komme ind derpaa ved en Iste Behandling.

Sorup: Jeg tror, der er Grund til at være baade den ærede Indenrigsminister og den Kommission, der har forberedt denne Sags Behandling, taknemlig, fordi dette Forslag ikke indskrænker sig til alene at omhandle de nye Bestemmelser som man kunde finde ønskelige paa dette Omraade, men har paataget sig at tilvejebringe en Kodifikation af hele det Retsmateriale, som foreligger paa det givne Omraade. En Kodifikation vil jo i Regelen blive anset for et Gode, og den vil fortrinnsvis have Kraf derpaa i et Forhold, hvor det er Lægmand, der i alt Fald tilbørlig — af og til eller helt — have Afgjørelsen af den paagjældende Sag. Imidlertid vil jeg dog sige, at en Kodifikation ikke her har en saa overveidende Betydning, som den maaste vil have paa mange andre Omraader; thi det er jo saa, at de Hovedlovarbejder, som gjælde her, ere forholdsvis temmelig nye, og at i alt Fald det ene af dem, der her maa betragtes som Hovedloven, nemlig Anordningen af 1846, i Almindelighed vistnok er anerkjendt for at være et særdeles godt Lovarbejde. Jeg tror saaledes, at der unegtelig vil være mange andre Omraader i vor Retsforfatning, hvor en Kodifikation er langt mere paatrængende; men ikke destomindre maa jeg jo anse den her foretagne for et Gode. Nu have Kommissionen og Regjeringen jo imidlertid ikke indskrænket sig til blot at samle de gjældende Bestemmelser. Det har tillige været Opgaven for dette Forslag paa mange Maader at renske og klare det givne Retsmateriale, og jeg tror, at Lovforslaget paa dette Punkt har virkelige Fortjenester. Jeg anser det navnlig for en Fordel, at Lovforslaget ikke forbyrder sig i de mindste Enkeltigheder, hvorved Overfigten vilde gjøres vanskeligere, men at det saavidt muligt har stræbt at opstille bestemte Principer og gennemføre dem med stor Logik og med en Konsekvents, som ganske vist ikke er ganske fri for Spenst. Det er imidlertid ikke ene derved, at dette Lovforslag er blevet staaende; det er ikke en rensende og klarende Kodifikation, men Forslaget indeholder meget Nyt,

men jeg tror ikke, at alt det Nye, som Lovforslaget indeholder, ogsaa er godt. Paa dette Punkt er det ret rimeligt, at man vil stille sig noget friere i sin Kritik, fordi netop Lovgivningen, forinden vi kom til dette Lovforslag, er saaledes, at jeg ikke tror, der er nogen almindelig Uvilfredshed dermed. Jeg tror, at Vandlovgivningen, om man maa kalde den saaledes, som den nu foreligger, er saaledes, at der ikke har lydt nogen almindelig Klage, nogen almindelig Misnøie med den, og det er jo sandt, at for dem, som skulle gennemføre Lovforslaget, er Stillingen aabenbart ulige vanskeligere, naar Folk i Almindelighed vil sige: Saa vi det ikke, saa kunne vi hjælpe os med det, vi have, uden at se nogen stor Ulykke deri.

Jeg skal særlig dvæle ved nogle enkelte Hovedpunkter i Lovforslaget, som jeg anser for tvivlsomme, idet jeg forresten tager det Forbehold, at det ingenlunde paa dette Trin af Sagen er min Mening at udtale en endelig bestemt Mening for eller imod. For de allerfleste Punkter, som jeg nu kommer til at nævne, vil der for mit Vedkommende være Mulighed for Forhandling, Overenskomst og Afslag paa det, som man i og for sig maa anse for det Rigtigste. Som allerede den første ærede Taler har nævnt, er en af Lovforslagets Hovedtendenser den at forandre de nuværende mindre Vandløb til Hovedvandløb, det vil sige at undergive dem de Regler, som ru gjælde for Hovedvandløb. Dette fører til en Række af Konsekvenser. For det første følger deraf det offentlige Tilsyn. Det er ikke noget helt Nyt for dette Forslag. Allerede Loven af 17de Januar 1859 henviste jo de kommunale Bestyrelser til at optage de private Vandløb under offentligt Tilsyn; men det er Noget, hvori dette Lovforslag stræber at gaa videre frem. Dernæst følger deraf, at de mindre Vandløb forlade Synsmændenes Jurisdiktion for at gaa over til Vandvæsenkommissionernes Jurisdiktion; dette anser jeg for et Hovedpunkt i Forslaget. Dernæst følger da, hvad der ogsaa allerede er fremhævet, deraf, at hele Vedligeholdelsesbyrden, alle Forpligtelser overfor Vandløbene undergaa en Forvandling; ifødet for at det hidtil efter den nu gjældende Ret har været Bredeierne, som have haft alle Forpligtelserne paa dette Omraade, skal nu det Princip, som gjælder for Hovedvandløbene, ogsaa gjælde her, nemlig at Forpligtelsen paahviler dem, som have Nytte og Interesse af det paagjældende Vandløb. Endelig for det Fjerde følger deraf en Forfjæl, som vel er mindre væsentlig, men jeg vil dog nævne den, nemlig med Henfyn til Udførelsen af det Arbejde, som er at foretage ved Vandløbene, idet Naturalarbejdet falder bort, og Arbejdet vil være at udføre ogsaa for de mindre Vandløb ved Licitation og Afford. Der er endnu enkelte andre Punkter, som denne Forfjæl medfører for de mindre Vandløbs Vedkommende. Saaledes vil der nu være større Ud-